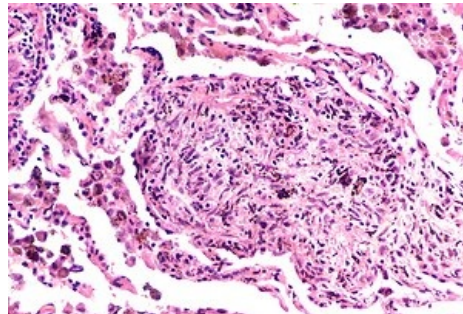

Pneumokoniózy

Pneumokoniózy jsou **skupina profesionálních onemocnění**, která vznikají dlouhodobou inhalací vzduchu obsahujícího specifické **anorganické částice**. Podkladem plicních změn je reakce imunokompetentních buněk na tyto částice, která vede k poškození intersticia plic.^[1]

Typy onemocnění

- **Silikóza,**
- **azbestóza,**
- **uhlokopská pneumokonióza,**
- **berylióza,**
- **talkóza** – vzniká po expozici prachu talku (při jeho těžbě a mletí), možné obrazy onemocnění:
  - nodulární léze,
  - difúzní intersticiální fibróza,
  - granulomatózní reakce okolo cizích těles,
- **plicní postižení při inhalaci tvrdých kovů** – kobaltová, wolframová, karbidová, možné obrazy onemocnění:
  - chronické difúzní intersticiální postižení s obrazem plicní fibrózy,
  - akutní a subakutní intersticiální postižení s obrazem EAA nebo BOOP,
  - obstrukční plicní postižení připomínající profesionální astma.

Silikóza

V dnešní době se s těmito onemocněními setkáváme spíše zřídka (výskyt klesá vlivem prevence v pracovním prostředí).^[1]

Typy změn

Charakter zánětlivých změn závisí na tvaru a velikosti vdechovaných částic, délce a intenzitě expozice. Anorganické částice lze z hlediska tvaru rozdělit na **fibrogenní** (silikóza, azbestóza) a **nefibrogenní** (ostatní). Obecně lze říci, že onemocnění vyvolaná fibrogenními částicemi jsou horší, protože nereagují na protizánětlivou léčbu a tím pádem mají sklon k trvalé progresi a jejich prognóza je velmi špatná.^[1]

Projevy onemocnění

Postupný pokles plicních funkcí, zhoršující se kašel, dušnost a vznik respirační insuficience.^[1]

Diagnostika

- Anamnéza – symptomy (kašel, dušnost), pracovní a sociální anamnéza,
- RTG plic,
- funkční vyšetření plic (spirometrie),
- BAL – pokud potřebujeme průkaz anorganických částic,
- biopsie už se většinou neprovádí.^[1]

Terapie

- Prevence vzniku onemocnění (ochranné pomůcky, limity v pracovním prostředí),
- eliminace další expozice,
- terapie nasedajících infekcí,
- dlouhodobá domácí oxygenoterapie (DDOT),
- dechová rehabilitace,
- transplantace plic (v indikovaných případech).^[1]

Odkazy

Související články

- Chronická onemocnění plic • Intersticiální plicní procesy
- Silikóza • Azbestóza • Uhlokopská pneumokonióza • Antrakóza

Reference

1. ČEŠKA, Richard, et al. *Interna*. 1. vydání. Praha : Triton, 2010. 855 s. s. 460-465. ISBN 978-80-7387-423-0.